

d) $\operatorname{tg} x = 2 \sin x$;
 e) $\operatorname{ctg} x = 2 \cos x$.

496. Egy háromszög két oldala 5 cm és 10 cm hosszú. Az általuk bezárt szög kétszer akkora, mint a kisebbik oldallal szemközti szög. Számítsuk ki grafikus úton a háromszög szögeit.

497. Egy háromszög két oldala 5 cm és 6 cm hosszú. A nagyobbik oldallal szemközti szög kétszer akkora, mint a kisebbik oldallal szemközti szög. Számítsuk ki a háromszög szögeit grafikus úton.

TRIGONOMETRIKUS EGYENLETEK ÉS EGYENLETRENDSZEREK

498. Határozzuk meg x -nek azon értékeit, melyek az alábbi trigonometrikus egyenleteket elégítik ki:

a) $\sin x = -0,66$;

b) $\sin x = 0,993$;

c) $7 \sin x = 3$;

d) $2 \sin x = 1$;

e) $2 \sin x = -1$;

f) $2 \sin x = -\sqrt{2}$;

g) $\cos x = 0,5$;

h) $\cos x = -0,95$;

i) $3 \cos x = 2$;

j) $2 \cos x = \sqrt{2}$;

k) $4 \cos^2 x = 1$;

l) $\operatorname{tg} x = 2,3$;

m) $7 \operatorname{tg} x = 9$;

n) $\operatorname{tg} x = -1$;

o) $\operatorname{ctg} x = -0,4$.

499. Határozzuk meg azon pozitív hegyesszögeket, amelyek kielégítik a következő trigonometrikus egyenleteket:

a) $\sin 5x = \sin x$;

b) $\sin 4x = \sin \frac{x}{2}$;

c) $\sin \left(4x + \frac{\pi}{6}\right) = -\sin x$;

d) $\cos 2x = -\cos x$;

e) $\cos 5x = \cos x$;

f) $\cos (3x + 8^\circ) = -\cos x$;

g) $\operatorname{tg} 5x = \operatorname{tg} x$;

h) $\operatorname{tg} 2x = -\operatorname{tg} \left(x - \frac{\pi}{12}\right)$;

i) $\operatorname{tg} 4x = -\operatorname{tg} \frac{x}{2}$;

j) $\operatorname{ctg} (3x + 20^\circ) = -\operatorname{ctg} x$;

k) $\operatorname{ctg} (5x + 20^\circ) = -\operatorname{ctg} x$;

l) $\operatorname{ctg} 4x = \operatorname{ctg} x$.

500. Oldjuk meg a következő trigonometrikus egyenleteket:

a) $\sin \left(2x + \frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2}$;

b) $\sin 3x = \cos 5x$;

c) $\operatorname{tg} \left(3x + \frac{\pi}{2}\right) \cdot \operatorname{ctg} (5x - \pi) = 1$;

d) $\operatorname{tg} \pi \cdot (2x + 1) - \operatorname{tg} \pi \cdot (x + 1) = 0$;

e) $\sin \left(\frac{\pi}{6} + x\right) = \cos \left(x - \frac{\pi}{6}\right)$.

501. Oldjuk meg a következő trigonometrikus egyenleteket:

- a) $2 \sin x = \operatorname{tg} x$;
- b) $3 \sin x = 2 \operatorname{tg} x$;
- c) $5 \sin x = 3 \operatorname{tg} x$;
- d) $7 \cos x = 4 \operatorname{ctg} x$;
- e) $\sin x \cdot \cos x \cdot \operatorname{ctg} x = 0$.

502. Oldjuk meg a következő trigonometrikus egyenleteket:

- a) $\sin x - \cos x = 0$;
- b) $\sin x + \cos x = 0$;
- c) $3 \sin x = 4 \cos x$;
- d) $\sin x = 2 \cos x$;
- e) $\cos^2 x - \sin^2 x = \frac{1}{2}$;
- f) $\cos^2 x - \sin x - 1 = 0$;
- g) $\sin^2 x + \cos x - 1 = 0$;
- h) $4 \cos^2 x = \sin^2 x$;
- i) $\frac{1 - \sin x}{2 \cos x} = 1$;
- j) $\frac{1}{\cos x} - \operatorname{tg} x = \frac{1}{2}$.

503. Oldjuk meg a következő trigonometrikus egyenleteket:

- a) $4 \sin^2 x + 2 \sin x - 1 = 0$;
- b) $2 \sin^2 x - 5 \sin x + 2 = 0$;
- c) $2 \cos^2 x + \cos x - 2 = 0$;
- d) $4 \cos^2 x - 2(1 + \sqrt{3}) \cos x + \sqrt{3} = 0$;
- e) $\cos^2 x - \cos x = \sin^2 x$;
- f) $5(1 - \cos x) = 4 \sin x$;
- g) $\frac{\sin x}{1 - \sin x} = \cos x$;
- h) $4 \sin x + 3 \cos x = 2$;
- i) $3 \sin x + 4 \cos x = 5$;
- j) $\sin x + \cos x = \frac{1}{\sin x}$;
- k) $\sin x + \cos x = \frac{1}{\cos x}$;
- l) $\cos x - \sin^2 x = -0,4$;
- m) $\cos x = \operatorname{tg} x$;
- n) $\frac{\operatorname{ctg} x}{\sin x} = 2\sqrt{3}$;
- o) $\sin x \cdot \operatorname{tg} x = 1,5$.

504. Oldjuk meg a következő trigonometrikus egyenleteket:

a) $4 \cos x = \operatorname{tg} x$;

b) $16 \operatorname{tg} x = 15 \cos x$;

c) $\operatorname{tg}^2 x + 5 \operatorname{tg} x - 1 = 0$;

d) $\sqrt{3} \operatorname{tg}^2 x - 4 \operatorname{tg} x + \sqrt{3} = 0$;

e) $5 \operatorname{tg}^2 x + 6 \operatorname{tg} x = 11$;

f) $\operatorname{tg}^2 x - 5 = \frac{1}{\cos x}$;

g) $\operatorname{tg}^2 x + 17 = \frac{10}{\cos x}$;

h) $\operatorname{tg} x - \operatorname{ctg} x = 1$;

i) $\operatorname{tg} x - \operatorname{ctg} x = 2$;

j) $\operatorname{tg} x - 3 \operatorname{ctg} x + 2 = 0$;

k) $2 \operatorname{tg} x + \operatorname{ctg} x + 3 = 0$;

l) $\operatorname{tg}^4 x - 4 \operatorname{tg}^2 x + 3 = 0$;

m) $\sin^4 x + \cos^4 x - 2 \sin 2x + \frac{3}{4} \sin^2 2x = 0$;

n) $\sin^6 x + \cos^6 x = \frac{7}{16}$;

o) $4 \cos^4 x = \cos 2x + \sin^2 2x$;

p) $5 \cos^2 x + \cos^2 2x = 4$;

r) $3 \operatorname{tg}^2 x + 3 \operatorname{ctg}^2 x = 16$.

505. Oldjuk meg a következő trigonometrikus egyenleteket:

a) $\sin(60^\circ - x) = 2 \sin x$;

b) $\cos(30^\circ - x) = 3 \sin x$;

c) $2 \sin\left(x + \frac{\pi}{6}\right) + 3 \cos\left(x - \frac{\pi}{3}\right) = \frac{5\sqrt{2}}{2}$;

d) $\operatorname{tg}(a+x) \cdot \operatorname{tg}(a-x) = \frac{1 - 2 \cos 2a}{1 + 2 \cos 2a}$;

e) $\cos 2x = \sin x$;

f) $\sin 2x + \cos^2 x = 1$;

g) $4 \cos x = \frac{1}{\sin x}$;

h) $\sin 2x - \cos x = 0$;

i) $3 \sin 2x = 2 \cos x$;

j) $\sin 2x = 2 \sin x$;

k) $\sin x = \frac{\cos 2x}{2}$.

506. Oldjuk meg az alábbi trigonometrikus egyenleteket:

a) $2 \sin^2 x + \sin^2 2x = 2$;

b) $\cos 2x + \sin 2x = -1$;

$$c) 4 \sin^2 x + \cos^2 2x - 1 = 0;$$

$$d) 12 \sin^2 x - 2 \cos^2 x = 3 \cos 2x;$$

$$e) 3 \sin^2 x - 4 \cos^2 x = \frac{\sin 2x}{2};$$

$$f) 9 \sin^2 \frac{x}{2} + 2 \cos x = 4;$$

$$g) \sin 2x \cdot (\sin x - 1) = \cos x (\sin x + 2);$$

$$h) 8 \sin^2 x + 4 \sin 2x + 5 \cos 2x = 8;$$

$$i) 4 \sin x \cos x - 2(\sin x + \cos x) + 1 = 0.$$

507. Oldjuk meg az alábbi trigonometrikus egyenleteket:

$$a) 2 \sin 2x = \operatorname{tg} x;$$

$$b) \sin 2x = \operatorname{tg} x;$$

$$c) \sin x + \cos x = 1, 2;$$

$$d) \sin x + \cos x = 1;$$

$$e) \sin x + \cos x = \sqrt{\frac{3}{2}};$$

$$f) \sin x + \cos x = \frac{5}{4};$$

$$g) \sin x - \sqrt{3} \cos x = 1;$$

$$h) \sqrt{3} \sin x + \cos x = \sqrt{2}.$$

508. Oldjuk meg az alábbi trigonometrikus egyenleteket:

$$a) \sin 2x = \cos 3x;$$

$$b) \sin 4x + \sin x = 0;$$

$$c) \cos 3x + 2 \cos x = 0;$$

$$d) \sin 4x - \sin 2x = \sin x;$$

$$e) \sin 2x + \sin 3x = 3 \sin x;$$

$$f) \sin 3x \cdot \sin x = \frac{1}{4};$$

$$g) \sin 4x + \sin 2x = \sin 3x;$$

$$h) \cos 5x + \cos 3x = \cos 6x + \cos 2x;$$

$$i) \sin x + \sin 2x + \sin 3x = 0;$$

$$j) \cos x + \cos 2x + \cos 3x = 0;$$

$$k) \operatorname{tg} x + \operatorname{tg} 2x + \operatorname{tg} 3x = 0;$$

$$l) \operatorname{tg} x + \operatorname{tg} 2x + \operatorname{tg} 3x + \operatorname{tg} 4x = 0;$$

$$m) \sin x + \sin 2x + \sin 3x = 1 + \cos x + \cos 2x;$$

$$n) \cos x + \cos 2x + \cos 3x + \cos 4x = 0;$$

$$o) \cos 10x + \operatorname{tg}^2 5x = 2;$$

$$p) \sin 4x + \sqrt{3} \cos 4x = \sqrt{2};$$

$$r) \frac{1}{\sin x} + \frac{1}{\cos x} = 2 \cdot \sqrt{2}.$$

509. Oldjunk meg az alábbi trigonometrikus egyenleteket:

a) $16^{\sin^2 x} + 4^{1+\cos 2x} = 10;$

b) $\left[(\operatorname{tg}^2 x)^{\frac{1-\cos 2x}{2}} \right]^{\frac{1}{\cos^2 x}} = \frac{1}{\sqrt{3}}.$

510. Írjuk fel azt a másodfokú egyenletet, amelyet $\cos 2x$ elégít ki, ha x a $4 \cos^2 x + 2 \cos x - 1 = 0$ egyenlet gyöke!

511. Oldjunk meg az alábbi trigonometrikus egyenletrendszereket:

a) $x + y = 45^\circ;$

$2 \operatorname{tg} x = 3 \operatorname{tg} y;$

b) $x + y = 120^\circ;$

$\sin x + \sin y = 1,5;$

c) $x - y = 60^\circ;$

$\operatorname{tg} x - \operatorname{tg} y = 3;$

d) $x + y = 75^\circ;$

$\sin^2 x - \sin^2 y = \frac{1}{4};$

e) $x + y = 90^\circ;$

$\cos^2 x - \cos^2 y = \frac{1}{2};$

f) $\sin(x+y) = 0,4540;$

$\sin(x-y) = 0,3523;$

g) $\sin(x+y) = 0,5299;$

$\sin(x-y) = 0,9903;$

h) $\sin x + \sin y = \frac{7}{12};$

$\sin x \cdot \sin y = \frac{1}{12};$

i) $\cos x + \cos y = \frac{14}{15};$

$\cos x \cdot \cos y = \frac{1}{5};$

j) $\sin^2 x - \cos y = 1;$

$\sin^2 x + \cos y = 1;$

k) $\sin^2 x + \cos^2 y = \frac{3}{2};$

$\cos^2 x - \sin^2 y = \frac{1}{2};$

l) $\sin x \cdot \sin y = \frac{1}{4};$

$\cos x \cdot \cos y = \frac{3}{4};$

m) $\sin(x+y) = \frac{1}{2};$

$\sin 2x + \sin 2y = \frac{1}{2};$

n) $\sin x \cdot \cos y = 0;$

$(\sin x + \cos^2 y) \sin^2 y = \frac{1}{4};$

o) $\sin(x+y) = \cos(x-y);$

$\operatorname{tg} x - \operatorname{tg} y = 1;$

p) $2 \cos x + \cos y = 1;$

$2 \sin x - \sqrt{3} \sin y = 0;$

r) $\frac{\sin x}{\sin y} = \frac{\sqrt{2}}{2};$

$\frac{\cos x}{\cos y} = \frac{\sqrt{6}}{2};$

s) $\operatorname{tg} x + \operatorname{tg} y = 2;$

$\operatorname{tg} 2x + \operatorname{tg} 2y = 1;$

t) $\operatorname{tg} x + \operatorname{tg} y = 2;$

$2 \cos x \cos y = 1;$

u) $9 \operatorname{tg} x + \operatorname{tg} y = 4;$

$2 \operatorname{ctg} x + 4 \operatorname{ctg} y = 1;$

v) $\cos x + \cos y = 1,94;$

$\cos 2x + \cos 2y = 1,7661;$

z) $\cos x - \cos y = 0,5;$

$\cos 2x + \cos 2y = -1,5.$

512. Oldjuk meg az alábbi trigonometrikus egyenletrendszereket:

$$a) {}^2\log y - {}^2\log x = 1;$$

$${}^2\log \cos(x+y) - {}^2\log \sin(x+y) = -3;$$

$$b) 2^{x-2} = 4^{y-1};$$

$$\sin\left(\frac{x}{2} + y\right) = 1 - \cos x;$$

$$c) x^{\operatorname{tg} y} = \frac{1}{8};$$

$$x^{\frac{1+\operatorname{tg} y}{1-\operatorname{tg} y}} = 4;$$

513. Bizonyítsuk be, hogy a

$$\cos a + \cos(a+x) + \cos(a+y) = 0$$

$$\sin a + \sin(a+x) + \sin(a+y) = 0$$

egyenletrendszer egyenértékű az

$$1 + \cos x + \cos y = 0$$

$$\sin x + \sin y = 0$$

egyenletrendszerrel.

Határozzuk meg az utóbbi egyenletrendszer gyökeit.

514. Bizonyítsuk be, hogy ha az

$$a \cdot \sin^2 x + a_1 \cdot \cos^2 x = b$$

$$a_1 \cdot \sin^2 y + a \cdot \cos^2 y = b_1$$

egyenletek gyökei kielégítik az

$a \cdot \operatorname{tg} x = a_1 \cdot \operatorname{tg} y$ egyenletet, akkor

$$\frac{1}{a} + \frac{1}{a_1} = \frac{1}{b} + \frac{1}{b_1}.$$